

יומא פ

משה שווערד

כל השיעורין כולן בכזית... ושינו חכמים בשיעורן... אמר רבי יוחנן: שיעורין ועונשין הלכה למשה מסיני

1. ספר מרומי שדה

דף פ' א. אמר ר' יוחנן שיעורין ועונשין הלכה למשה מסיני. נראה דליל ר' יוחנן אמר, שהוא חולק על ר' אלעזר שאמר האוכל חלב בזכיו לרבך שכתוב לו שיעור כו, ואי הוה שיעורין כלמים האריך אפשר שיבא ביד ויריב בשיעורין. אלא דר'א סיל שנשכח השיעור וביד של יעבן חיקו, אצל ר' יוחנן סיל שהוא כלמים. והכי מנואר בירושלמי פאה פ"א והניגה פ"א, אריי בר בון ר' יוחנן כדפתיח ור' הושיעא כדפתיח. ר' כדפתיח דאמר ר' כל השיעורין כלמים בן כו, ור' הושיעא כדפתיח האוכל חלב בזכיו לרבך לשטת לפניו את השיעור, שמה ישמוד ביד את ושכח עליו את השיעורין:]

ובזה הנן כל שכניה הוסי' נקודשין סופי'א, דר' יונה מקשה על כל דקיל וטרי האריך אלנו מהכ' כנוססת' לארץ, וכרי יבא פש' ותוחה ליה. והקצו האריך אפשר לתוחה, וכרי נשכחו ככלכות אז ולא טרע השיעורין, ואי' חיל לאכול שמה יוכל יותר מן החיוב. ובאמת לקיימ' דמנואר שם בירושלמי דפאה, דר' יונה סיל ל"כ דהאוכל חלב בזמן כז' וכתוב את השיעור. ואי' סיל ששיעורין אינם כלמים. אלא דביד חיקו, ואי' שפיר מקשה דיבא פש' וידחה ליה:

2. מהרי"ץ חיות

דף פ' ע"א גמ' ושינו חכמים בשיעורין. ל"כ כבר כתבתי בספרי תורת נביאים ומלואי סמוכין להם בירושלמי ר"ש פאה דלע"ג דכל שיעורין כלכה מסיני. היינו פניני השיעורין לשפר כדפתיח כזית בגרים סתמא גרונקא כבינה אכל חילוק השיעורין חזים לשיעור מלקות באכילה חיסור חזיה לכל יראש ואיזה לוי"כ ואיזה לסומאח ד"ז מסרה האורח לחכמים והם פשו הילוקים כפי הכרע דעתם. כמו ביריב שיעור חכמים דכרי מכתבת מהבא לא מיתבא דפטו. וזה כלל גדול בתורה ופס"ז יונם כל סוגיות כש"ס: גמ' האוכל חלב בזכיו לרבך שיכתב שיעורו. ל"כ פ"ין שכת י"ב פ"ב קרימי וספתיי וכתבתי על פסקי כשיננס כסמיק אכיה חטאת ועי' ירושלמי פ"א דפ"אח וע"א דחגיגה:

3. ספר איזהו מקומן

ובשיח יצחק נקט דודאי לכר"ע שיעור ככותבת ביהוכ"פ נמסר מהלכה למ"ס, אלא דחכמים שיערו ככותבת הגסה דוקא דבהכי מייכתב דעתיה. וברומה לזה פירש השפ"א (פט.) דחכמים הכריעו דכותבת הגסה עם גרעינתה.

4. מהרי"ץ חיות

גמ' האוכל חלב בזכיו לרבך שיכתב שיעורו. ל"כ פ"ין שכת י"ב פ"ב קרימי וספתיי וכתבתי על פסקי כשיננס כסמיק אכיה חטאת ועי' ירושלמי פ"א דפ"אח וע"א דחגיגה:

5. רש"ש מסכת יומא דף פ עמוד א

שם אלא דלא מחייבי קרבן עד דאיכא כזית גדול. נשאלתי מחכם אחד דלפ"ז ה"ל להחמיר ולאכול בליל א' ש"פ מצה כל כמה דאפשר היינו שלא לאכול דבר אחר זולתה רק ממנה לבד לשבעה מפני חשש זה כי אולי יוגדל השיעור. והשבתין ולטעמך בזמן המקדש נמי לא ה"ל לאתויי חטאת על כזית דחלב מפני חשש חולין בעזרה. אלא עיקרא דמילתא כתיב ואל השופט אשר יהיה בימים ההם אין לך אלא שופט שבימך (ספ"ב דר"ה) (ונ"ל דזהו דאמרינן בהוריות (ג רע"ב) או דלמא ידיעה דההוא ב"ד דהורו בעינן ור"ל כיון דהם לא חזרו קרינן בהו ואל השופט כו' בימים ההם. ומהרמב"ם פ"ג מהל' שגגות ה"ד מוכח דהאיבעיא דשם הוא בשידעו גם ב"ד הראשון שטעו וגירסא אחרת היה לפניו) אך אם יביא הקרבן על אכילת כזית בזמן שתתחדש הלכה על שיעור גדול אז ודאי הוי חולין לעזרה. ועוד דאז יחיו גם ב"ד הראשונים ויחזרו בהם. (ועי' כעין זה בסנהדרין (כט ב) בעובדא דר"ש בר"י ור"ח) והא דהס"ד מעיקרא דאם ימעטו השיעור יהא חייב אף האוכלו בזה"ז הוא משום דבשעה שאכלו שגג ג"כ בחלב דהיה סבור שהוא שומן וס"ד דדמי להא דריו"ח רבו בריש הוריות דאף אם עשה בהוראת ב"ד פטור מ"מ אם נתחלף לו חלב בשומן ואכלו חייב ודחי והתניא כו' דזה אפ"ל לריו"ח נקרא לא שב מידיעתו מפני דהוה שופט שבימך והוא כעין שכ' המל"מ רפ"ב מהל' הנ"ל ע"ש:

6. שפת אמת מסכת יומא דף פ עמוד א

בגמ' האוכל חלב בזה"ז כו' וירבה בשיעורין, מכאן משמע דצריך לכתוב כדי שידע עכ"פ שהוא מחויב חטאת וכ"מ בשבת (י"ב ב) דר"י קרא והטה וכתב על פנקסו כו', מיהו אע"ג דהכא חיישינן שמא יבוא ב"ד אחר וירבה בשיעורין מ"מ בקיום מ"ע

למשל בכזית מצה א"צ להרבות ולאכול דלעולם אין עליו חיוב אלא כפי השיעור של הבי"ד שבאותו זמן | דאין לך אלא שופט שבימיר | רק לענין הבאת קרבן אם יהי' אז השיעור יותר גדול אין רשאי להביא קרבן:

7. חזון איש [כלים כג:ו]

זכו חמיס הקבלה ששיעורו בנינוי כדפנן כפי"ז דכלים אלא נראה דהכא במה שיעורו כפי"ד ששיעורו פסקין שזכו שיעור כזים בנינוי, שהרי יתכן שאין שיעורו כזים בנינוי, אלא גדול ששיעורו הוא בנינוי, או שמעט בנינוי חזר או בדבר אחר, וכל זה לריך שיון ואחר, ונס האמר של החלב נגד היות לריך אחר [ואפי' כזים בנינוי עלמו לריך אחר שזכו בנינוי] וכל זה מסור לחכמים שכל זמן ושכל מקום וכדפנן סס מ"ז הכל לפי דעתו של רוחה, ובוה חייסין כפי"ד אחר ישנו דעתם בזה, ולכן לריך למדוד במים ולכתוב בדיוק חת המסקל והמדה כדי שיבוא הדבר לפני כ"ד האחר, ונראה דלא חייסין שיטעו בדבר שהוא פשוט, אלא דחייסין בטעום בשיקול הדעת ויותר נראה דאין כאן טעום כלל, אלא דעתו של רוחה יחי' מנוסה כפי"ד האחר, ושיקר השיעור ניסן לפי דעתו של רוחה ולפי' כזים הנראה לפינים א"ל לכתוב שיעורו, אלא בשיעור שהוכרס ע"פ הוראה כ"ד, ובוה ניחא דלא אמרו כן בכל הוראות שהפירו א"ה ויבנה או שהפירו לבוא בקהל שיכתבו הסעמים שח"ד אחר יאסור דקסס ודאי הוראה מסירה להם והוראהם חלה לשולם ועד, וזכו בכלל אל הסופס אשר יהי' בימים ההם, אבל לפנין חפשא כיון דאין הוראה אלא לכשיבנה בית המקדש, הוראה תלוי' בכ"ד הסס והלכך לריך לכתוב שיעורו, ונראה דלריך לכתוב נס שאר המאורעות שאינן תלוינן ח"ה בשיקול הדעת [ואפשר דהף לטעום בשיקול הדעת לא חייסין והכא אין כאן טעום מחובר כלל וכמ"כ לט"ל] וכדאמר סכס י"ב זי אני כו' קרימי והטימי כו' מסוס דאיכא למ"ד הכשרה ללאו ילאח] ובוה נתישב הא דאמר דלא מקרי טב מדיעתו דאס כ"ד של פכשו הכרישו שהוא פחוס מכשיעור לפנין זס חלה הוראהם, שזכו דבר שטעם פכשו לזונו שהוא אוסור קל שלא לפוסלו לפדוח ושלא לקברו בין רשעים גמורים, ולהאכיל למולה, ובוה אף כ"ד שאחריהם אין פוקדים את הוראהם, והלכך אס נחמלף לו חלב בשומן פטור שאינו טב מדיעתו, וליק קו' המלימ [שוב הראו לי בירו' פ"ה דפאה חמש דחייסין שאין השיעור כזים בנינוי ואמר סס דס"מ דשיעורים אינם מהלכס ופי' סינו' לריך רב בזה ול"ט].

יומא פ' א' ארי"ה האוכל חלב בזמן הזה כו', במל"מ פיב מה' שנגזר הק' הא קי"ל יחיד ששבה כהוראה כ"ד חייב, ועוד הא ר"י אית ל"י גריש הוריות דנחמלף לו חלב בשומן חייב, ותיכך דהכא מפני שנתפשטה הוראה בכל ישראל לכו"ט סימד פטור, ולדד דהף ר"י מודה בזה דאפי' נחמלף לו חלב בשומן פטור, ונראה דכוונתו דחולס כפי"ד מקרי שוגג, אבל פשטה הוראה בכל ישראל הוא אוגס ופטור מן הקרבן, והלכך אף לר"י פטור דלא מקרי טב מדיעתו, ואף דהכא לא סתירו כ"ד דהא פחוס משיעור אסור, וכשנפשות יח"ה אמרינן דסאוד לוססה מקרי שוגג ולא אוגס, ההס יש לו לחוס לחיוב כרת, אבל הכא אין לו לחוס לחיוב כרת, והנה מבוחר לפי דברי המל"מ דחייסין שאין השיעור כזים בנינוי, ותימא גדולה היא שודאי אנו בטוחים בכל הוראה המלימי בנינוי שאין אנו פושטס כס, ואס יתכן הטעום במקרה בפעם אחת כפי"ד אחר, אבל חלילה לנו להסתפק במה שנחפשס בכל ישראל ושומה כפי כל חכמי ישראל, ומתקומו הוא מוכרס דלא קאמר כפי"ד אחר יאמרו שאין השיעור כזים אלא כזילה או כשאר דבר, אלא דאמר זיס קפן חזיס גדול, ופי"כ שאין הספק שאין השיעור בנינוי דודאי

8. רש"ש מסכת יומא דף פ עמוד א

שם שיעורין של **עונשין הל"מ**. ל"י כוונת אמרו של עונשין. הלא שיעורין של מ"ע כגון דאכילת מצה ופסח ג"כ הל"מ. וכן דטומאה כמו עצם כשעורה כזית מן המת ודנבלה וכעדשה מן השרץ וטפה על טפה דטומאת אהל וכדומיהם ג"כ מהל"מ. ואולי משום דס"ל ח"ש אסור מה"ת ואין בו לאו אלא איסורא בעלמא לכן קאמר של עונשין דר"ל שיש בהן עונש דמלקות או דכרת לאפוקי לאיסורא אין שיעור:

9. הערות מהרב אלישיב

אחרים אומרים בית דינו של יעב"ץ תיקנום והכתיב אלה המצוות שאין נביא רשאי לחדש דבר מעתה. והאי בית דינו של יעב"ץ היינו עתניאל בן קנז, וכדפירש"י כאן. וצ"ע טובא דהרי מבואר בתמורה [ס"ז]. במתניתין תנא אלף ושבע מאות קלין וחמורין וגד"ש ודקדוקי סופרים נשתכחו בימי אבלו של משה, ואמר רבי אבהו אעפ"כ החזירן עתניאל בן קנז מתוך פלפולו, וא"כ צ"ב מה ס"ד דהגמ' הכא להקשות שאין נביא רשאי לחדש בו דבר הא החזירן בפלפולו.

וצ"ל דמ"מ ס"ד דדוקא התם דהחזיר מתוך פלפולו אבל בשיעורים לא שייך כ"כ לפלפול אלא בעיקר לקבלת הדברים. א"כ ס"ד דהיה מתנבא בזה. וע"ז תירצה הגמ' דשכחום וחזרו ויסדום ולא עמדו בזה האחרונים.

ונראה דאחרים ות"ק לא פליגי דא"כ אכתי לא הוה תניא נמי הכי דהרי פליגי חכמים עליה, וא"כ גם לאחרים הוה דאורייתא ובודאי לא תיקנו עתניאל בן קנז אלא ששכחום וחזרו ויסדום.

10. פני יהושע מסכת מגילה דף ג עמוד א

בגמרא אלא שכחום וחזרו ויסדום. הא דאמרינן בתמורה (דף ט"ז ע"א) באותן הלכות שנשתכחו בימי אבלו של משה שאמרו לכמה נביאים וזקנים שאלו והשיבו להם אלה המצות שאין הנביא רשאי לחדש בהם דבר מעתה אלמא דאפילו בדבר השכות אפ"ה שייך אלה המצות שאין הנביא רשאי לחדש התם שאני זודאי לענין שאין רשות לנביא לשאול מפי הגבורה דינים והלכות ודאי שייך בו אלה המצות שאין הנביא רשאי לחדש לאחר מיתת משה והיינו מטעמא דלא בשמים היא כדאיתא התם להדיא דמייתי נמי הך מלתא דלא בשמים היא דכולה חדא טעמא היא, ובכה"ג מקשה הכא למאי דקס"ד מעיקרא דמנצפ"ך צופים אמרוה היינו שאותן הצופים אמרו כן בנבואה מפי הגבורה מש"ה מקשה והכתיב אלה המצות, ואהא משני שפיר שכחום וחזרו ויסדום פי' מה שיסדום היינו שהביאו ראיות לדבריהם. אלא כיון שהאמת הוא שבאותיות מנצפ"ך שהוא דבר חדש לגמרי בעל כרחך דמעיקרא נמי הוו מש"ה העידו הצופים על דבר זה והביאו גם כן ראיות לדבריהם דלאו עלייהו דידהו קא סמכינן אלא על אותן הראיות שהביאו לדבריהם, ובכה"ג אשכחן בתמורה באותן הלכות גופייהו שנשתכחו שחזר עתניאל בן קנז והחזירן בפלפולו, כן נראה לי וק"ל:

11. תורה תמימה ויקרא פרק כז פסוק לד

אלה המצות - מכאן שאין הנביא רשאי לחדש דבר מעתה רעז) (שבת ק"ד א']:

12. תורה תמימה הערות ויקרא פרק כז הערה רטז

כי רך משה היה נביא מחוקק התורה בעיקרה, וכל הנביאים אחריו לא באו אלא לפרש ולהזהיר על תורת משה... אבל לא כן משמע מתמורה ט"ז א', דאיתא שם, שלשת אלפים הלכות נשתכחו בימי אבלו של משה, אמרו לו ליהושע שאל [באורים ותומים], אמר להו לא בשמים היא, אמרו לו לשמואל שאל, אמר להם, אלה המצות, שאין נביא רשאי לחדש דבר מעתה, ע"כ. הרי מפורש דאפי' חידוש הלכות נשכחות הם בכלל הדרשה אלה המצות וכו', וצ"ל דכיון שעתה אין אנו יודעים שורת הדין איך הוא, ועיקר ידיעתו בא לנו ע"י הנביא, הוי זה בכלל חידוש דין. אבל במגילה ג' איתא בענין דאיירי שם שהנביאים תקנו דינים מחודשים, ופריך והכתיב אלה המצות שאין הנביא רשאי לחדש דבר מעתה, ומשני ששכחום וחזרו ויסדום, ור"ל כיון דלא תקנו דינים מחודשים ממש רק החזירו דינים ישנים אין זה בכלל הדרשה דאלה המצות, וזה לכאורה סתירה מפורשת לגמ' דתמורה הנ"ל שמבואר שם דאפי' החזרת דינים ישנים הוי בכלל האיסור דאלה המצות, וצ"ל בישוב הסוגיות, כי הנה בשני אופנים אפשר לנביא להחזיר דין ישן, האחד - עפ"י הנבואה והא' עפ"י כללי התורה ומדותיה בסברא כשאר ת"ת. והנה זה פשוט, דבהחזרת דין עפ"י כללי התורה ובסברא בודאי לא גרע נביא משאר חכם בחכמת התורה, ואין בזה אף שמץ איסור, ורק בחזרה עפ"י הנבואה אסור, כמבואר. ולפי זה צ"ל דבמגילה איירי שהחזירו הנביאים עפ"י דרכי וכללי התורה, וזה בודאי מותר, ובתמורה איירי לענין להחזיר עפ"י הנבואה

13. תוספות ישנים מסכת יומא דף פ עמוד א

כל השיעורין בכזית חוץ מטומאת אוכלין כו'. לפי רש"י שרגיל לפרש דלטמא אחרים מיירי נמי הכא לטמא אחרים ולפירוש רשב"ם ורבינו יעקב דמיירי בטומאת עצמן מיירי נמי הכא לטומאת עצמן וכל מעשה תקפם וגבורתם פי' בשבת פרק המצניע (דף צא א) ובפסחים פרק אלו עוברין (דף מו א):

14. תוספת יום הכיפורים מסכת יומא דף פ עמוד א

ואימא ביצת בר יוכני תפסת מרובה כו' [1] רש"י פירש פ"ק דסוכה דף ה' תפסת מרובה מקום שאתה שומע אף המועט כו' [2] והתוספות כתבו שם י"מ לפי שמדה מרובה אין לה סוף והקשו על פי' זה מפ"ק דר"ה גבי עצרת כו' וראיתי בתוספות דמכלתין לעיל פרק בא לו דף ע"א ע"ב דכתבו ליישב ההיא דפ"ק דר"ה יע"ש ולפי חילוק זה דכשהוא להחמיר אמרי' תפסת מרובה כו' אבל כשהוא להקל אדרבה אנו תופסין המרובה קשה סוגיא דהכא דאם אתה אומר דלא יטמא טומאת אוכלין כי אם כביצת בר יוכני היא קולא גדולא ואם כן אמרינן בכה"ג תפסת מרובה לא תפסת אדרבה היה לנו לתפוס את המרובה כדי להקל. וראיתי בספר הליכות אלי סימן תשל"ח דף ס"ח דעמד בזה ולא פירש כלום יע"ש (א) [3] ולע"ד יראה דהכא בסוגיא דידן הטעם דאנו אומרים תפסת מרובה לא תפסת משום דהוי דבר שאין לו סוף דהאי דנקט ביצת בר יוכני היינו משום דחזונו ליה בפ"ט דבכורות דטבעה ס' כרכים ושברה ש' ארזים ודלמא יש ביצת מין אחר דתהיה גדולה יותר מכביצת בר יוכני ואם כן אם אתה הולך אחר ביצת עוף גדול אין לדבר סוף דיש גדול כביצת בר יוכני ואפשר דיש גדול יותר ואין לדבר סוף ובכה"ג אמרינן תפסת מל"ת אע"ג דהוא להקל ודוק:

15. גליוני מנחת חן

שם לא שב מדיעתו אין מביא קרבן על שננתו. עי' גבורות ארי שהקשה מהוריות ב', דמשמע משם דכיון דכי מדיע לב"ד דהאידינא דחייב על כזית קטן הוי הדרי בהו א"כ שב מדיעתו מיקרי. (ועי' בס' נזר הקודש הק' הא הוי שב מדיעתו דעכ"פ ח"ש אסור מה"ת, ותי' דבעינן שב מחומר איסור כרת.

16. תוספות הרא"ש מסכת יומא דף פ עמוד א

אינו שב מדיעתו אינו מביא קרבן על שגגתו. (פי' והאי דאכל קודם שנתחדשה הלכה לאו שב מדיעתו הוא שהרי היה סבור שיהא פטור מן התורה), ואע"ג דחצי שיעור אסור מן התורה מ"מ בעינא שב מדיעתו לענין חיוב חטאת.

17. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רעא סעיף יג

צריך לשותת מכוס של קידוש כמלא לוגמיו, דהיינו כל שיסלקנו לצד אחד בפיו ויראה מלא לוגמיו, והוא רובו של רביעית.

18. ביאור הלכה סימן רעא

והוא רובו וכו' - עיין במ"ב וכן סתם השו"ע לעיל בסימן ק"צ והוא שיטת התוס' וש"פ אבל בסימן תרי"ב ס"ט העתיק המחבר דשעורו הוא פחות מרביעית והוא כדעת הר"ן המובא שם בב"י דמגמרא דפרק יום הכפורים לא שמעינן אלא דכמלא לוגמיו הוא פחות מרביעית ותימה למה לא הביא המחבר כאן דעת הר"ן אפילו בשם י"א [תו"ש] ואפשר לומר דשם דמיירי לענין חיוב חטאת נקט השעור שהוא חייב לכו"ע [דלענין איסורא אפילו כל שהוא אסור מן התורה] אבל הכא לענין קידוש דשיעור הטעימה הוא מדרבנן סמך אתוס' ושאר פוסקים דדי ברוב רביעית לאדם בינוני דזהו שעורו...

19. ספר איזהו מקומן

קובץ דינים והערות בענין שיעור דכרי אכילת פרס:

א] מפרש"י מבואר דשיעור אכילת פרס הוא ד' ביצים. אולם הרמב"ם (שניטת עשור ג. ד.) נקט שהוא שיעור אכילת ג' ביצים. וכתב המגיד משנה שם שכן גם דעת הרשב"א בתוה"ב וכן עיקר. ועי' ב"י (סי' מ"ז) שביאר מחלוקתם בפירוש הסוגיא בעירובין פב., ובפסק ההלכה שם.

ובשיעור למעשה - יעוי' במרחשת (מ"א סי' י"ד) שנחלק עם החתם סופר.

ב] כיצד משערין צירוף כזית בכדי אכילת פרס - כתב תוס' יוהכ"פ דמתבאר מלשון המשנה (פ"ג דכריתות), ותוספתא, ומלשון רש"י והרמב"ם, דהיינו שמשערין מתחילת אכילה הראשונה ועד סוף האחרונה. אך מדברי הר"ן בפירוקין משמע דהוא שיעור ההפסקה שבין אכילה הראשונה לשניה, ולא הנכנס כלל שיעור האכילות עצמן, וכן נראה מדברי תוס' פ"ד דכריתות.

והביא תוס' יוהכ"פ דבתשובת הרא"ם (מ"ז סי' ט"ו) תמה על הר"ן ודחה שיטתו.

ובמנחת חינוך (שיג. י.) דייק מלשון החינוך שם כדברי הר"ן, ותמה על דבריהם. אמנם

בהערה שם הביא מספר תולדות אדם כשם הגר"ז מוילנא שפירש דברי הר"ן כדעת כל הפוסקים.

ג] כתב המנחת חינוך (שיג. ה.) דלא כל מיני המאכלים שוים בשהיית אכילת פרס, דכפת חיטים אינו שווה כמו בשל שעורים וכו', ואמנם לענין בית המנוגע איתא (נפוסה ו.) דמשערין אכילת פרס דפת חיטים והוא מקרא ד'ארץ חיטה' או מהלכה למ"ס, אבל לגבי איסורים וכן לענין יוהכ"פ נראה דכל מאכל משערין בשיעור אכילת פרס דידיה, עיי"ש.

אולם לענין שיעור זמן של האדם האוכל - כתב המנחת חינוך (שס סק"ד) דנראה דמשערין אכילה פרס בטבע אדם בינוני שאינו מאריך ואינו מקצר, ולא כל אדם בדיוה - עיי"ש שהוכיח זאת.

ד] האחרונים חקרו מה היה הדין בלא הלכתא דשיעור צירוף כזית בכדי אכילת פרס, האם היינו אומרים שצריך שיאכל כזית בבת אחת ממש, או איפכא דהיה מצטרף אפילו יותר מכדי אכילת פרס.

וכן חקר בחי' הגר"ח על הש"ס (סי' ל"ח). וראה בחי' הגר"י (נצח"ס ל"ג, ד"ה וסנה מתוך) שהוכיח מהסוגיא בוכחים ע. דס"ד שמצטרף אף יותר מכדי אכילת פרס.

20. ספר איזהו מקומן

אמר ריש לקיש האוכל אכילה גסה ביוה"כ פטור:

א] היכי משכחת לה אכילה גסה ביוה"כ? דפטור דהא לכאורה כבר מתחייב מתחילת האכילה - רש"י מפרש דמשכחת לה כגון שהיה שבע מסעודה המפסקת, והמשיך לאכול משחשכה.

ובב"י (סי' מ"ג) הביא מהכל בו דמשכח"ל ביוה"כ גופיה, כגון שאכל תחילה אוכלין שאין ראויין לאכילה ואח"כ אכל אוכלין הראויין והוי אכילה גסה.

ועי' ברמב"ם (שניטת עשור ג. ז.) ובשינוי

נוסחאות שם (מהדורת הר"ש פנקל), ששני ציורים הללו תלויין בגירסת הרמב"ם שם, וע"ע שם ברבינו מנוח.

ב] התוס' בכמה מקומות (שלין מסה"ס אות ד'), וכן תר"י ותוס' הרא"ש בסוגיין, מחלקים מכה סתירת סוגיין וסוגיא דנזיר והוריות, דתרי גוויי אכילה גסה איכא, דיש שאינו מתאוה לאכול אך יש לו טעם באוכל ובוה מיירי סוגיות דהתם, אך סוגיין מיירי שנפשו קצה מלאכול, וכה"ג אינה אכילה כלל ופטור עליה ביוה"כ"פ.